

Beslissing Regionale klachtencommissie *inzake klacht van mevrouw X.*

Klacht : ds. 08.001/457
Wet : Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz)
Datum binnenkomst klacht : 17 januari 2022
Datum hoorzitting : 25 januari 2022
Datum beslissing : 27 januari 2022

---

1. STUKKEN

De klachtencommissie heeft kennisgenomen van:

- Klaagschrift van 17 januari 2022
- Uittreksel uit het dossier
- Verweerschrift van 21 januari 2022

2. KLACHTENPROCEDURE

De klachtenprocedure is begonnen met het klaagschrift van mevrouw X. van 17 januari 2022, hierna te noemen klager. Verweerder, psychiater, heeft op 21 januari 2022 een verweerschrift aan de klachtencommissie toegezonden.

Op 25 januari 2022 heeft er een hoorzitting plaatsgevonden via een videoverbinding, waarbij de volgende personen aanwezig waren:

- *de klachtencommissie:* voorzitter
psychiater
lid
- *secretaris:*
- *notulist:*
- *klager:* mevrouw X., die zich in deze heeft laten
bijstaan door de patiëntenvertrouwenspersoon
- *verweerder:* de heer A., psychiater, die zich in deze heeft laten
bijstaan door de heer B., anios.

Tijdens de hoorzitting hebben partijen ieder hun standpunten toegelicht.

3. KLACHT

Klager klaagt over de gedwongen opname in de instelling.

4. STANDPUNT VAN PARTIJEN

De voorzitter geeft aan dat de klacht gaat over de gedwongen opname. Aanvankelijk had klager ook een klacht ingediend over de medicatie. Deze klacht is echter door klager ingetrokken. Er is op dit moment geen sprake van gedwongen medicatie. De voorzitter vraagt aan klager waarom zij vindt dat zij niet opgenomen hoeft te zijn. Klager stelt dat zij vrijwillig is gekomen en dus ook de vrijheid wil hebben om, wanneer zij dat wenst, weer te vertrekken. Vervolgens geeft mevrouw

aan dat er in de brieven aan mevrouw fouten staan in de aanhef en voorletters en blijft dit herhalen. De voorzitter verzoekt klager enkele malen om haar klacht nader toe te lichten. Klager gaat hier niet op in en zij en de pvp verlaten de zitting.

Desgevraagd geeft verweerder A. zijn visie op de situatie: er is sprake van een manisch psychotisch toestandsbeeld waarvoor een zorgmachtiging wordt aangevraagd in aansluiting op de voortzetting van de crisismaatregel. De zitting hiervoor is nog niet gepland. Het zorgplan is klaar en deze week zal een niet bij de behandeling betrokken psychiater een onafhankelijke beoordeling doen ten behoeve van de geneeskundige verklaring. Er wordt al weken geprobeerd om met mevrouw overeenstemming te bereiken over medicatie. Klager krijgt nu op vrijwillige basis Depakine maar niet in de therapeutische dosering die nodig is om het toestandsbeeld te verbeteren. Er is sprake van een ernstig psychiatrisch toestandsbeeld waarbij sprake is van verwardheid, manische ontregeling en gevaarlijk gedrag. De verpleging constateert dat het toestandsbeeld steeds verder achteruit gaat. De inschatting is dat dit blijft zo lang klager geen adequate dosering van de voorgestelde medicatie accepteert. Door de verplichte opname in de accommodatie wordt in ieder geval bereikt dat het ernstig nadeel dat zich, gezien het manisch psychotische toestandsbeeld van klager zeer waarschijnlijk buiten de instelling voor zou kunnen doen, niet gebeurt. Van belang blijft dat klager de noodzakelijke medicatie gaat accepteren om verbetering is het ernstige psychiatrische toestandsbeeld te bereiken waardoor ook buiten de instelling het nadeel kan worden weggenomen. Ook de zoon van klager, waar regelmatig contact mee is, maakt zich grote zorgen.

5. OVERWEGINGEN EN OORDEEL KLACHTENCOMMISSIE

5.1 De ontvankelijkheid van de klacht

De klacht van klager richt zich op gedragingen waarop de Wet verplichte ggz van toepassing is. Ingevolge artikel 2 lid 1.2 van het reglement van de klachtencommissie heeft de klachtencommissie tot taak om klachten te behandelen die worden ingediend op grond van de Wet verplichte ggz. Klager is als cliënt van GGZ Oost Brabant op grond van artikel 1 sub c van het reglement van de klachtencommissie bevoegd tot het indienen van een klacht bij de klachtencommissie. De klacht is schriftelijk en op de juiste wijze ingediend. De klacht van klager is derhalve ontvankelijk.

5.2 Procedurele waarborgen

De klachtencommissie overweegt dat uitgangspunt in het gezondheidsrecht het zelfbeschikkingsrecht is. Iedere patiënt mag zelf uitmaken of hij een (be)handeling wel of niet wil ondergaan. Uitzonderingen op dit zelfbeschikkingsrecht moeten bij wet geregeld zijn. Klager verblijft binnen GGZ Oost Brabant op grond van een (verlengde) crisismaatregel. Op de voorgenomen vormen van verplichte zorg zijn de bepalingen ter zake van de Wet verplichte ggz van toepassing. Omdat verplichte zorg een ingrijpende inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht en op de lichamelijke integriteit van de patiënt, dienen er zowel procedurele als inhoudelijke waarborgen in acht worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot het verlenen van verplichte zorg.

De procedurele eisen zijn als volgt vastgelegd in artikel 8:9 Wvvgz:

- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg op schrift is gesteld door de zorgverantwoordelijke en voorzien is van een motivering;
- de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg pas is genomen nadat de zorgverantwoordelijke:
  - o zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene

- o met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd
- o voor zover de zorgverantwoordelijke geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer-directeur;
- de geneesheer-directeur op de hoogte is gesteld van de beslissing en een afschrift van de beslissing aan betrokkene, de vertegenwoordiger¹ en de advocaat heeft verstrekt en hen schriftelijk in kennis heeft gesteld van de klachtwaardigheid van de beslissing en van de mogelijkheid van advies en bijstand door de patiëntenvertrouwenspersoon;
- de zorgverantwoordelijke schriftelijk in het dossier heeft vastgelegd of betrokkene tot een redelijke waardering van zijn/haar belangen in staat is en er sprake is van een van de gevaren of risico's als vermeld in artikel 8:9 lid 4 onder b Wvvgz.

De klachtencommissie komt met betrekking tot de formele vereisten voor verplichte zorg tot het volgende oordeel:

- Uit het dossier en de verklaringen ter zitting blijkt dat de zorgverantwoordelijke zich regelmatig en ook specifiek voorafgaande aan de beslissing tot verplichte zorg, op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene. Verweerder heeft het voornemen om te besluiten tot verplichte zorg en in dat kader een Crisismaatregel aan te vragen ook met klager besproken.
- Klager heeft het schriftelijke en gemotiveerde besluit d.d. 7-1-2022 van de behandelaar ontvangen waarin de onderbouwing van de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg is weergegeven. Tevens heeft klager de brief van de geneesheer-directeur ontvangen (d.d. 10-1-2022) waarin zij geïnformeerd wordt over de mogelijkheid een klacht in te dienen en de hulp van de PVP of de FVP in te roepen.
- De commissie heeft geconstateerd dat de behandelaar tevens een beoordeling van de wilsbekwaamheid van cliënt heeft gedaan, zoals vereist op grond van art. 8.9 lid 4.

5.3 Inhoudelijke waarborgen

Naast de bovengenoemde procedurele waarborgen, zijn ook inhoudelijke eisen in de wet geformuleerd die in acht moeten worden genomen alvorens over te kunnen gaan tot de toepassing van verplichte zorg. Volgens artikel 2:1 en 3:3 van de Wvvgz kan verplichte zorg worden verleend indien:

- Het gedrag van een persoon als gevolg van zijn psychische stoornis tot ernstig nadeel leidt;
- Er geen mogelijkheden voor zorg op basis van vrijwilligheid zijn;
- Er voor betrokkene geen minder bezwarende alternatieven met het beoogde effect zijn (subsidiariteit);¹
- Het verlenen van verplichte zorg, gelet op het doel van verplichte zorg evenredig is (proportionaliteit);
- Redelijkerwijs te verwachten is dat het verlenen van verplichte zorg effectief is (doelmatigheid);
- De veiligheid van betrokkene, de veiligheid van de hulpverleners en de veiligheid binnen de accommodatie is geborgd (veiligheid).

Met betrekking tot de inhoudelijke criteria voor verplichte zorg constateert de commissie het volgende.

- Toetsing ernstig nadeel: Uit hetgeen is vermeld in de medische verklaring bij de Crisismaatregel, in de brief aan klager waarin het besluit tot het gaan verlenen van verplichte zorg wordt aangekondigd en uit de verklaringen ter zitting blijkt duidelijk dat er bij klager sprake is van een psychotisch toestandsbeeld waarbij een groot risico bestaat op

---

¹ Indien van toepassing

ernstig nadeel bestaande uit lichamelijke en/of psychische schade en maatschappelijke verwaarlozing.

Verder zal de beslissing om over te gaan tot verplichte zorg getoetst moeten worden aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid, en veiligheid.

De verplichte zorg is wel proportioneel, omdat het risico op ernstig nadeel in de thuissituatie dermate groot en reëel is dat dit het ingrijpen door middel van verplichte zorg, te weten opname in een accommodatie, rechtvaardigt.

De klachtencommissie is van oordeel dat aan het subsidiariteitsvereiste wel is voldaan nu klager de ambulante behandeling op vrijwillige basis die nodig is om het toestandsbeeld te verbeteren, niet accepteert.

Aan de vereisten van doelmatigheid en veiligheid is door middel van de opname voldaan nu klager in een gestructureerde en prikkelarme omgeving op een veilige en effectieve manier zorg kan krijgen en in dat kader ook de medicatie aangeboden krijgt die nodig is om haar psychiatrische toestandsbeeld te verbeteren.

6. BESLISSING

Op basis van de in het voorgaande vermelde overwegingen verklaart de klachtencommissie de klacht van klager ongegrond.

voorzitter klachtencommissie

Beroep

Betrokkene, de vertegenwoordiger of de zorgaanbieder kan door middel van een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift bij de Rechtbank Oost-Brabant beroep instellen tegen onderhavige uitspraak van de klachtencommissie.

De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de betrokkene is meegedeeld.